

2022-08-23

sara.stenberg@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss från Utbildningsdepartementet gällande förslag till förordning om statligt stöd för idébanker inom holdingbolag vid universitet och högskolor.

Generella synpunkter

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) anser att det är positivt att förordningen klargör formerna för hur idébanksmedlen ska administreras och följas upp av stödgivaren SLU och stödmottagaren SLU Holding AB. Det är också mycket positivt att idébanksmedlen återigen kan tilldelas och stödja det viktiga uppdraget att skydda och nyttiggöra innovationer som har sitt ursprung i akademien. Det framgår av förslaget att förordningen överlåter åt lärosätet att bedöma om tilldelningen av idébanksmedlen till holdingbolaget är förenligt med de på EU-nivå utformade reglerna för statligt stöd. Detta kan motiveras med att lärosätet har god insikt i och kunskap om verksamheten i sitt holdingbolag. Det kan dock vara svårt för ett lärosäte att avgöra om ett statligt stöd till holdingbolaget är förenligt med EU-fördraget, något som enligt förordningen ska utföras. SLU skulle därför välkomna en analys från regeringshåll av rättsläget för det statliga stödet från lärosätena till holdingbolagen och riktlinjer för hur överföring av medel dem emellan skall utformas ur ett statsstödsperspektiv.

Inledande bestämmelser (§ 1)

Det är viktigt att definitionen av vilka forskare/anställda som omfattas av möjligheten att komma i åtnjutande av idébanksmedlen inte tolkas för snävt. Det är vanligt och önskvärt att forskare/anställda som väljer att inte direkt delta i en kommersialiseringsprocess medverkar i projektet med specialistkompetens samt övrigt råd och stöd.

Synpunkter på §§ 8, 13-14

Merparten av idébankens kommersialiseringsprojekt är fleråriga bl.a. beroende på utdragna patentprocesser. Det är därför angeläget att lärosätet kan bevilja projektansökningar från holdingbolaget som sträcker sig över flera år. Mot den bakgrunden bör förordningen tydliggöra att kostnader för projekt som sträcker sig

över flera år kan planeras och beviljas. Möjligheten att bevilja fleråriga projekt och det faktum att vissa projekt drar ut på tiden utan möjlighet för stödmottagaren att påverka processen innebär att återbetalningskravet i förordningen bör modifieras. SLU:s förslag är bidragsgivaren (lärosätet) ges en **rätt** men inte en skyldighet att helt eller delvis kräva återbetalning av ej förbrukade medel.

Övriga synpunkter

Förordningen kan, beaktat synpunkterna ovan och erforderlig finansiering, bidra till att uppfylla holdingbolagets huvudsyfte enligt §3 i bolagsordningen, d.v.s. att kommersialisera projekt och kunskaper framtagna eller uppkomna inom ramen för SLU:s verksamhet. För att holdingbolaget ska kunna utveckla och till fullo utnyttja kommersialiseringspotentialen i de idéer och projekt som genereras vid universitet bör tillgången på drifts- och investeringskapital till holdingbolaget ökas och långsiktigt säkerställas. Ett lämpligt första steg här är förslagsvis att öka tilldelningen av idébanksmedel från dagens 1 MSEK per holdingbolag och år till minst det dubbla.

Specifika synpunkter

1 §

I majoriteten av de kommersialiseringsprojekt som SLU Holding hanterar och där forskare/anställda inte aktivt deltar i kommersialiseringsdelen bidrar de dock ofta med specialistkompetens och annat stöd. Detta är i grunden mycket positivt och stärker projektens genomförande och utveckling. För att anpassa och bredda definitionen av begreppet idébank föreslår SLU följande formulering:

*”Med idébank avses sådan verksamhet inom holdingbolagen som syftar till att ta till vara forskningsresultat som forskare inte **självständigt kommersialiserar**”*

8 §

I kommersialiseringsprojekt i tidiga utvecklingsfaser är det vanligt att kostnader inte uppkommer och kan betalas inom ett enskilt kalenderår. Detta gäller särskilt inom patentområdet där processens tidsåtgång är svårbedömd och svår att påverka. I vissa projekt inom t.ex. jord- och skogsbruksområdet är det nödvändigt att mäta fältförsök ett antal år i följd för att kunna verifiera resultaten. Flertalet tidiga kommersialiseringsprojekt blir av ovan beskrivna och andra skäl fleråriga. SLU anser därför att stödgivaren ska kunna godkänna ansökningar från stödmottagaren där projekten är fleråriga. Se även kommentaren till 13 § (pkt 2) nedan.

13 § (pkt 2);

SLU föreslår att följande tillägg övervägs;

*”stödet helt eller delvis inte har utnyttjats **i enlighet med de villkor som uppställts enligt 8 §.**”*

14 §

Relaterat till komplexiteten i bedömningen av legala frågor avseende det statliga stödet samt administrativa och övriga utmaningar i samband med transaktioner

Yttrande över remiss från Utbildningsdepartementet gällande förslag till förordning om statligt stöd för idébanker inom holdingbolag vid universitet och högskolor.

fram och tillbaka mellan stödgivare och stödmottagare föreslår SLU att följande formulering övervägs.

*”Om en stödmottagare är återbetalningsskyldig enligt 13 §, **har den stödgivare som beslutat om stödet rätt** att bestämma att helt eller delvis kräva tillbaka stödet tillsammans med ränta.”*

Beslut om detta yttrande har på rektors uppdrag fattats av universitetsdirektör Martin Melkersson efter föredragning av koordinator Linda Ferngren.

Martin Melkersson

Linda Ferngren